

นิทานสุภาษิตจีน (119) 成语故事 (一百十九)

นิทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในฉบับนี้คือ 草木皆兵 cǎo mù jiē bīng (เผ่า มู่ เจีย บิง) โดย คำว่า 草 cǎo (เผ่า) แปลว่าหญ้า 木 mù (มู่) แปลว่าต้นไม้ 皆 jiē (เจีย) แปลว่าล้วนเป็นเสมือน 兵 bīng (บิง) แปลว่าทหาร รวมแล้วแปลว่า ต้นไม้ต้นหญ้า ล้วนดูเสมือนทหาร ในที่นี้จะหมายถึงคนที่ตกอยู่ในสภาวะตื่นตระหนกขวัญหนีดีฝ่อ กลัวไปหมดทุกอย่าง ทุกอย่าง กลัวหรือสงสัยแม้กระทั่งต้นไม้ใบหญ้าว่าจะเป็นศัตรูที่กำลังเคลื่อนไหวอยู่

จีนหลังสิ้นสุดยุคสามก๊กแล้ว 三国/三國 Sān Guó (ซาน กั๋ว) ก็ก่อเกิดชาติรัฐขึ้นใหม่อีกครั้ง คือรัฐจิ้น 晋国/晋國 Jìn Guó รัฐจิ้นแบ่งออกได้เป็นสองยุคคือจิ้นตะวันตก 西晋/西晋 Xī Jìn กับจิ้นตะวันออก 东晋/東晋 Dōng Jìn จิ้นตะวันตกเป็นยุคที่มีความเจริญรุ่งเรืองและเป็นปึกแผ่นมากที่สุด ต่อมาก็เกิดความวุ่นวายในราชวงศ์ จึงต้องย้ายเมืองหลวงไปทางตะวันออกเฉียงใต้ เกิดเป็นยุคจิ้นตะวันออก

เวลาเดียวกันที่ภาคเหนือ ก็ได้ก่อเกิดรัฐใหม่ขึ้นมาชื่อรัฐฉิน (ไม่ใช่ราชวงศ์ฉินของจีนซึ่งฮ่องเต้)

(ที่มาภาพ: <http://image.baidu.com/search>)

หลังจากรัฐฉินสามารถรวบรวมแคว้นเล็กๆทางเหนือได้แล้ว ก็กลายเป็นรัฐที่มีอิทธิพลสูงที่สุดในภาคเหนือของแผ่นดินจีน เจ้าผู้ครองรัฐฉินจึงคิดที่จะยกกำลังพลลงทางใต้ เพื่อรวบรวมดินแดนที่เหลือทั้งหมด ซึ่งกระดุกขึ้นไต่ที่ยังขวางกั้นอุดมการณ์นี้คือรัฐจิ้นตะวันออก รัฐฉินส่งกองกำลังกว่าเก้าแสนคนยกมาประชิดชายแดนของรัฐจิ้นตะวันออก สร้างความแตกตื่นให้กับเหล่าผู้นำและประชาชนชาวรัฐจิ้น

ตะวันออกยิ่งนัก ทว่ามียอดขุนพลที่น้องนามว่า เขียะฉือ กับ เขียะเสวียน 谢石/谢石 Xiè Shí、谢玄/谢玄 Xiè Xuán อาสานำกำลังเข้ารบยันข้าศึก รวบรวมทหารได้ประมาณเก้าหมื่นคนเดินทางไปชายแดนสู้รบกับกองกำลังของฝ่ายฉินทันที เจ้าเมืองฉินเมื่อได้รู้ว่ากองกำลังของรัฐจิ้นมีแค่เก้าหมื่นคน ก็เกิดความประมาท มองกำลังของรัฐจิ้นไม่อยู่ในสายตา วางแผนการรบหละหลวม การรบกันครั้งแรกกองกำลังของรัฐฉินจึงพ่ายแพ้ยับเยิน และยังพ่ายแพ้อีกในหลายสมรภูมีย่อย กองกำลังของรัฐฉินเริ่มหมดกำลังใจ ความฮึกเหิมลดน้อยหายไปมาก เจ้าเมืองรัฐฉินจึงนำกำลังออกรบเอง สามารถโอบล้อมกองกำลังของรัฐจิ้นได้บางส่วน แต่เนื่องจากสภาพพื้นที่ไม่เอื้อต่อการรบแบบกลุ่มใหญ่ ขุนพลเขียะฉือจึงเขียนสาส์นเสนอต่อเจ้าเมืองรัฐฉินว่า ขอให้กองกำลังรัฐฉินถอยข้ามแม่น้ำไปรอสักที่ราบฝั่งตรงข้ามก่อน แล้วกองกำลังของตนจะข้ามไปรบตัดสินผลให้รู้แพ้ชนะ เจ้าเมืองรัฐฉินกับเหล่าที่ปรึกษาจึงวางแผนกันว่าทำที่ถอยทัพ และจะรีบบุกโจมตีอย่างทันทีเมื่อกองทัพจิ้นข้ามแม่น้ำมา เมื่อตกลงตามนี้ จึงสั่งกองกำลังทั้งหมดถอยหลังข้ามแม่น้ำไป ขณะที่กำลังถอยทัพตัวเอง กองทัพรัฐจิ้นก็รีบตีกลองศึก โห่ร้องประกาศว่ากองทัพรัฐฉินแตกพ่ายหนีแล้ว จึงรีบตามไปทำลายให้สิ้น กองทัพรัฐฉินที่กำลังถอยก็ไม่ว่าเป็นกลศึก คิดว่าตนเองกำลังแพ้จริง จึงถอยหนีแบบไม่มีการบวนทัพ สุดท้ายก็ถูกกองกำลังรัฐจิ้นตีจนแตกกระเจิง เจ้าเมืองรัฐฉินได้รับบาดเจ็บ ขณะนำกำลังที่เหลือหลบหนี ไม่ว่าจะผ่านไปทีใดก็ตาม เพียงมีสายลมพัดมากระทบใบไม้ต้นหญ้า แล้วมีเสียงเล็กน้อย เจ้าเมืองรัฐฉินก็จะตกใจคิดว่ากองกำลังรัฐฉินตามมา ก็จะรีบควมม้าหลบหนีอย่างหัวซุกหัวขุน ด้วยเหตุการณ์ครั้งนี้จึงเป็นที่มาของสุภาษิตคำนี้

ข้อคิดจากประโยคสุภาษิตนี้

成语比喻: 当人在惊慌时对周围的一切都会引起怀疑。

成語比喻: 當人在驚慌時對周圍的一切都會引起懷疑。

Chéngyǔ bǐyù: Dāng rén zài jīnghuāng shí duì zhōuwéi de yīqiè dōu huì yǐnqǐ huáiyí.

ฉิงยฺหวี่ ปี้ยวี่: ดั่ง เหริน ใจ จิงฮวาง ฉือ ตูย โจวเหวย เตอะ อี้เซี่ยะ ไทว ฮู่ อี้นฉี หุวยออี.

สุภาษิตเปรียบว่า เมื่อคนเราอยู่ในภาวะแตกตื่นหวาดกลัว ก็จะสงสัยทุกสิ่งทุกอย่างรอบตัว

ประโยคตัวอย่างที่ใช้สำนวนสุภาษิตนี้ เช่น

他做了亏心事, 虽然没有人知道, 但是他对事事都草木皆兵!

他做了虧心事, 雖然沒有人知道, 但是他對事事都草木皆兵!

Tā zuòle kuīxīn shì, suīrán méiyǒu rén zhīdào, dànshì tā duì shìshì dōu cǎo mù jiē bīng!

ทา จั่วเลอะ คุยซิน ฉือ, ฮุยหฺราน เหมยโฮยว่ เหริน จือเต้า, ตันฉือ ทา ตูย ฉือฉือ ไทว เฝ่า มู่ เจีย ปิง!

เขาทำเรื่องไร้ศีลธรรม แม้ว่าไม่มีใครรู้เรื่อง แต่เขาก็พะว้าพะวังกับทุกเรื่อง

ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง